Zbiór Orzeczeń

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
NIILA JÄÄSKINENA
przedstawiona w dniu 28 lutego 2013 r.[1]

Sprawa C-542/11Staatssecretaris van Financiënprzeciwko

Codirex Expeditie BV[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

złożony przez Hoge Raad der Nederlanden (Niderlandy)]

Wspólnotowy kodeks celny — Rozporządzenie (EWG) nr 2913/92 — Artykuł 50 — Towary składowane czasowo — Towary niewspólnotowe — Procedura celna wspólnotowego tranzytu zewnętrznego — Chwila nadania przeznaczenia celnego — Artykuły 63 i 67 — Przyjęcie zgłoszenia celnego — Artykuł 73 — Zwolnienie towarów — Artykuł 203 — Dług celny

I – Wprowadzenie

1. Dwie brakujące paczki mięsa, oto, co stanowi źródło niniejszej sprawy. W okolicznościach faktycznych postępowania głównego doszło do przewozu z Brazylii do Niderlandów drogą morską ładunku mrożonej wołowiny w kontenerze. Po zdjęciu pieczęci założonych przez organy celne portu w Rotterdamie (Niderlandy) przed udzieleniem zwolnienia towarów ich odbiorca znalazł jedynie 1667 z 1669 paczek wymienionych w zgłoszeniu celnym.

2. Niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 50 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny[2] (zwanego dalej „kodeksem celnym"). Wniosek ten złożono w ramach sporu pomiędzy Staatssecretaris van Financiën (sekretarzem stanu ds. Finansów, zwanym dalej „Staatssecretaris") a Codirex Expeditie BV (zwaną dalej „Codirex") w przedmiocie decyzji podatkowej dotyczącej pobrania należności celnych i podatku od wartości dodanej (zwanego dalej „podatkiem VAT").

3. Hoge Raad der Nederlanden (sąd najwyższy, Niderlandy) stara się w istocie ustalić, od której chwili towarom niewspólnotowym mającym status towarów składowanych czasowo i zgłoszonym w celu objęcia ich procedurą wspólnotowego tranzytu zewnętrznego nadawane jest przeznaczenie celne w rozumieniu art. 50 kodeksu celnego. W tym względzie sąd odsyłający bierze pod uwagę dwie różne chwile: chwilę przyjęcia zgłoszenia (zgodnie z art. 63 tegoż kodeksu) lub chwilę, w której po przyjęciu zgłoszenia udzielone zostaje zwolnienie (zgodnie z art. 73 tegoż kodeksu).

1 — Język oryginału: francuski.

2 — Dz.U. L 302, s. 1 w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem (WE) nr 1791/2006 (Dz.U. L 363, s. 1).

4. Pragnę przypomnieć, że w sprawie, w której zapadł wyrok D. Wandel, do Trybunału zwrócono się, aby rozważył analogiczną kwestię dotyczącą przypadku, w którym towary niewspólnotowe zostały zgłoszone w celu dopuszczenia ich do swobodnego obrotu [3]. W owej sprawie Trybunał orzekł, iż decydującą chwilą była chwila ich zwolnienia [4].

II – Ramy prawne

5. Artykuł 4 pkt 15, 16 i 20 kodeksu celnego stanowi, co następuje:

„Użyte w niniejszym kodeksie określenia oznaczają:

[…]

15) »przeznaczenie celne towaru« oznacza:

a) objęcie towaru procedurą celną,

[…]

16) »procedura celna« oznacza:

a) dopuszczenie do [swobodnego] obrotu;

b) tranzyt;

[…]

20) »zwolnienie towarów« oznacza czynność podjętą przez organy celne umożliwiającą użycie towarów w celach określonych przez procedurę celną, jaką zostały objęte”.

6. Zgodnie z treścią art. 37 tego kodeksu, towary wprowadzane na obszar celny Wspólnoty Europejskiej podlegają, od chwili ich wprowadzenia, dozorowi celnemu. Towary te mogą być objęte kontrolami celnymi i pozostają pod dozorem celnym tak długo, jak jest to niezbędne do określenia ich statusu celnego.

7. Zgodnie z art. 48 kodeksu celnego „towary niewspólnotowe przedstawione organom celnym otrzymują dopuszczalne dla nich przeznaczenie celne”.

8. Artykuł 50 kodeksu celnego ma następujące brzmienie:

„Towary przedstawione organom celnym nabywają, z chwilą ich przedstawienia, status towarów składowanych czasowo do czasu nadania im przeznaczenia celnego. Towary takie są zwane dalej »towarami składowanymi czasowo«”.

9. Artykuł 59 ust. 1 kodeksu celnego stanowi:

„1. Każdy towar, który ma zostać objęty procedurą celną, zostaje zgłoszony do tej procedury”.

3 — Wyrok z dnia 1 lutego 2001 r. w sprawie C-66/99, Rec. s. I-873.

4 — Pragnę ponadto przypomnieć, iż niedawne wyroki z dnia 6 września 2012 r.: w sprawie C- 262/10 Döhler Neuenkirchen; w sprawie C-28/11 Eurogate Distribution – w których przedstawiłem moje opinie w dniu 8 marca 2012 r. – dotyczą następnego etapu, a mianowicie etapu, gdy towarom *nadano już* przeznaczenie celne, a nieprawidłowości występują w jego ramach. W tej sytuacji dłużnikiem jest osoba zobowiązana do wykonania obowiązków wynikających ze stosowania danej procedury celnej (procedury uszlachetniania czynnego w sprawie Döhler Neuenkirchen i procedury składu celnego w sprawie Eurogate Distribution).

10. Zgodnie z art. 63 rzeczonego kodeksu:

„Pod warunkiem przedstawienia towarów organom celnym zgłoszenia, które spełniają warunki określone w art. 62, są natychmiast przyjmowane przez te organy”.

11. Artykuł 67 wspomnianego kodeksu stanowi:

„Jeżeli szczególne przepisy nie stanowią inaczej, datą, którą należy uwzględniać przy stosowaniu wszelkich przepisów regulujących procedurę celną, do której zgłaszane są towary, jest data przyjęcia zgłoszenia przez organy celne”.

12. Zgodnie z art. 73 ust. 1 kodeksu celnego:

„1. Bez uszczerbku dla art. 74, jeżeli spełnione zostaną warunki objęcia towarów daną procedurą i o ile towary nie są przedmiotem ograniczeń lub zakazów, organy celne zwalniają towary po dokonaniu weryfikacji zgłoszenia lub jego przyjęciu bez weryfikacji. Dotyczy to również sytuacji, gdy weryfikacja nie może zostać zakończona w uzasadnionym terminie i gdy obecność towarów do celów tej weryfikacji nie jest już konieczna”.

13. Zgodnie z art. 74 tego kodeksu:

„1. Jeżeli przyjęcie zgłoszenia celnego powoduje powstanie długu celnego, towary, których dotyczy to zgłoszenie, mogą zostać zwolnione jedynie w przypadku, gdy kwota długu celnego została zapłacona lub zabezpieczona. Jednakże bez uszczerbku dla ust. 2 przepisu tego nie stosuje się do procedury odprawy czasowej z częściowym zwolnieniem z należności celnych przywozowych.

2. Jeżeli stosując przepisy właściwe dla procedury celnej, do której zostały zgłoszone towary, organy celne zażądają złożenia zabezpieczenia, zwolnienie wymienionych towarów do tej procedury celnej może zostać udzielone jedynie po złożeniu takiego zabezpieczenia”.

14. Artykuł 203 kodeksu celnego ma następujące brzmienie:

„1. Dług celny w przywozie powstaje w wyniku:

— usunięcia spod dozoru celnego towaru podlegającego należnościom przywozowym.

2. Dług celny powstaje z chwilą usunięcia towaru spod dozoru celnego.

3. Dłużnikami są:

— osoba, która usunęła towar spod dozoru celnego,

— osoby, które uczestniczyły w tym usunięciu i które jednocześnie wiedziały lub powinny były wiedzieć, że towar zostaje usunięty spod dozoru celnego,

— osoby, które nabyły lub posiadały towar i które w chwili jego nabycia lub wejścia w jego posiadanie wiedziały bądź powinny były wiedzieć, że jest to towar usunięty spod dozoru celnego,

i

— odpowiednio osoba zobowiązana do wykonania obowiązków wynikających z czasowego składowania towaru lub wynikających ze stosowania procedury celnej, którą towar ten został objęty”.

III – Postępowanie główne, pytanie prejudycjalne i postępowanie przed Trybunałem

15. Ładunek mrożonej wołowiny przewożonej drogą morską w kontenerze z Brazylii do Niderlandów został rozładowany w porcie w Rotterdamie przez spółkę Seaport International. Spółka ta złożyła ładunek na miejscu w oczekiwaniu na nadanie przeznaczenia celnego znajdującym się w nim towarom.

16. Podczas gdy kontener znajdował się w terminalu spółki Seaport International, Codirex działająca jako zgłaszający dokonała zgłoszenia celnego w formie elektronicznej w dniu 6 listopada 2007 r. w celu objęcia rzeczonego ładunku procedurą wspólnotowego tranzytu zewnętrznego. Urząd celny Rotterdam Seaport natychmiast przyjął to zgłoszenie. W owej chwili kontener, którego dotyczyło zgłoszenie, znajdował się w rzeczonym terminalu kontenerowym Seaport International. W chwili wspomnianego zgłoszenia tranzytu towary miały status towarów składowanych czasowo w rozumieniu art. 50 kodeksu celnego.

17. Następnego dnia rano, czyli w dniu 7 listopada 2007 r., organy celne udzieliły zwolnienia towarów natychmiast po umieszczeniu na kontenerze pieczęci. Tego samego dnia kontener został przewieziony drogą lądową do odbiorcy wołowiny, jakim była spółka Eurofrigo B.V. (zwana dalej „spółką Eurofrigo") z siedzibą na terenie parku przemysłowego Maasvlakte (Niderlandy), posiadająca zezwolenie dla upoważnionego odbiorcy [5]. Gdy kontener dotarł na miejsce, spółka Eurofrigo stwierdziła, iż pieczęcie były wciąż w stanie nienaruszonym. Po zdjęciu pieczęci spółka Eurofrigo zauważyła, iż ładunek zawierał dwie paczki wołowiny mniej, niż powinien wedle zgłoszenia celnego. Według spółki Eurofrigo, na kontenerze nie było żadnych śladów włamania.

18. Ponieważ władze urzędu celnego Rotterdam Seaport nie otrzymały od spółki Eurofrigo żadnego potwierdzenia, iż towary dotarły do niej, przeprowadziły dochodzenie, w którego wyniku w dniu 3 lipca 2008 r. skierowały do spółki Codirex decyzję podatkową wzywającą tę spółkę do uiszczenia należności celnych i podatku VAT.

19. Spółka Codirex zaskarżyła rzeczoną decyzje podatkową do Rechtbank te Haarlem (sądu okręgowego w Haarlem).

20. Przedmiotem sporu przed Rechtbank te Haarlem było ustalenie, czy Codirex jako zgłaszającą dla celów objęcia procedurą wspólnotowego tranzytu zewnętrznego można było uważać za odpowiedzialną za utratę [6] towarów, co do której należy domniemywać, iż nastąpiła pomiędzy chwilą przyjęcia zgłoszenia celnego a nałożeniem pieczęci na kontenerze niedługo przed udzieleniem zwolnienia w celu tranzytu towarów. W postępowaniu głównym nie podniesiono, iż brakujące paczki zostały utracone w czasie transportu zapieczętowanego kontenera z terminala spółki Seaport International do zakładu spółki Eurofrigo.

21. Rechtbank te Haarlem orzekł, że towary niewspólnotowe, które zostały wprowadzone na obszar celny, przedstawione organom celnym, a następnie zgłoszone w celu objęcia ich procedurą wspólnotowego tranzytu zewnętrznego zachowują status towarów składowanych czasowo aż chwili do ich zwolnienia przez organy celne.

5 — Zobacz art. 406 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia nr 2913/92 (Dz.U. L 253 s. 1).

6 — Wykorzystanie tego terminu („utrata") w żaden sposób nie przesądza o tym, co w rzeczywistości stało się z dwiema paczkami, ponieważ na podstawie informacji przekazanych przez sąd odsyłający nie wiadomo tego.

22. Rechtbank te Haarlem stwierdził następnie, że Codirex nie może być uznana za dłużnika w rozumieniu art. 203 ust. 3 tiret czwarte kodeksu celnego w odniesieniu do okresu pomiędzy rozpoczęciem czasowego składowania towarów, a ich zwolnieniem przez organy celne w celu tranzytu. Wniosek taki Rechtbank te Haarlem oparł na wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 15 września 2005 r. w sprawie United Antwerp Maritime Agencies i Seaport Terminals[7], stwierdzając, że Codirex nie mogła fizycznie rozporządzać towarami w tym okresie i znajdowała się zbyt daleko, aby móc je przemieszczać lub składować.

23. Staatssecretaris wniósł skargę kasacyjną do Hoge Raad der Nederlanden na ten wyrok Rechtbank te Haarlem.

24. W tych okolicznościach Hoge Raad der Nederlanden postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„W jakiej chwili towarom niewspólnotowym zostaje nadane przeznaczenie celne w rozumieniu art. 50 [kodeksu celnego], w sytuacji gdy towary mające status »towarów składowanych czasowo« zostają zgłoszone do procedury wspólnotowego tranzytu zewnętrznego?”.

25. Rządy niderlandzki i grecki, a także Komisja Europejska złożyły uwagi na piśmie, a na rozprawie w dniu 12 grudnia 2012 r. przedstawiły uwagi ustne.

IV – Analiza

A – *Uwagi wstępne*

26. Zgodnie z art. 50 kodeksu celnego towary przedstawione organom celnym zachowują status towarów składowanych czasowo do chwili nadania im przeznaczenia celnego. Przeznaczenie celne towaru oznacza zwłaszcza objęcie towaru procedurą celną taką jak w niniejszej sprawie wspólnotowy tranzyt zewnętrzny. Zgodnie z art. 59 ust. 1 kodeksu celnego każdy towar, który ma zostać objęty procedurą celną, zostaje zgłoszony do tej procedury.

27. Według sądu odsyłającego należy dokładnie ustalić chwilę, wskazaną w art. 50 kodeksu celnego, kiedy towarom składowanym czasowo nadawane jest przeznaczenie celne i tracą one tym samym status towarów składowanych czasowo.

28. Przede wszystkim należy zaznaczyć, iż na podstawie akt sprawy nie jest możliwe ustalenie, czy dwie omawiane paczki faktycznie znajdowały się w kontenerze, w chwili gdy dotarł on do Rotterdamu. Tymczasem okoliczność ta, co do której musi wypowiedzieć się sąd odsyłający, ma istotne konsekwencje praktyczne.

29. Do usunięcia spod dozoru celnego mogło bowiem dojść jedynie, jeżeli zgłoszenie Codirex odpowiadało rzeczywistości.

30. Jeżeli dwie paczki znajdowały się w kontenerze w chwili zgłoszenia, a więc odpowiadało ono rzeczywistości, to znikły one w czasie, gdy towary znajdowały się pod dozorem celnym. W takim wypadku omawiane towary podlegały należnościom celnym na mocy art. 203 kodeksu celnego, a dłużnikiem mogła być Codirex lub podmiot trzeci.

7 — C-140/04, Zb.Orz. s. I-8245, pkt 35–39.

31. Jeżeli natomiast dwie brakujące paczki nigdy dnie dotarły do Rotterdamu, zgłoszenie jest nieprawdziwe pod względem materialnym [8]. W takim wypadku towary te nie istniały, a więc nie mogły zostać usunięte spod dozoru celnego, przez co nie mógł w stosunku do nich powstać żaden dług celny [9].

32. W świetle powyższego postanowienie odsyłające umieszcza sprawę przed Trybunałem w ramach pierwszej sytuacji. Sąd odsyłający stara się w istocie ustalić, kto jest dłużnikiem celnym w postępowaniu głównym. Aby odpowiedzieć na to pytanie, rzeczony sąd odsyłający musi być w stanie ustalić, czy utracone towary zostały usunięte spod dozoru celnego w czasie, gdy miały status towarów składowanych czasowo lub w czasie, gdy były objęte procedurą wspólnotowego tranzytu zewnętrznego. W konsekwencji sąd odsyłający zastanawia się nad dokładną chwilą, w której zostaje zakończone składowanie czasowe i rozpoczyna się procedura tranzytu.

33. Z art. 203 ust. 1 kodeksu celnego wynika, że usunięcie spod dozoru celnego towaru podlegającego należnościom celnym powoduje powstanie – z chwilą tego usunięcia – długu celnego w przywozie (zob. w szczególności ww. wyrok w sprawie United Antwerp Maritime Agencies i Seaport Terminals, pkt 28). Zgodnie z orzecznictwem Trybunału usunięcie spod dozoru celnego obejmuje wszelkie działania lub zaniechania, które – choćby chwilowo – uniemożliwiają organom celnym dostęp do towarów objętych dozorem celnym i przeprowadzenie kontroli przewidzianych w art. 37 ust. 1 kodeksu celnego (zob. w szczególności ww. wyrok w sprawie United Antwerp Maritime Agencies i Seaport Terminals, pkt 28).

34. Przy założeniu, że towary zaginęły w czasie, gdy *miały status towarów składowanych czasowo*, Codirex nie była dłużnikiem celnym, ponieważ nie była osobą zobowiązaną do wykonania obowiązków wynikających z czasowego składowania towaru w rozumieniu art. 203 ust. 3 tiret czwarte kodeksu celnego [10], i z zastrzeżeniem stosowania przypadków odpowiedzialności przewidzianych w art. 203 ust. 3 tiret od pierwszego do trzeciego tegoż kodeksu.

35. Jeżeli natomiast towary zaginęły, w czasie gdy były już objęte procedurą wspólnotowego tranzytu wewnętrznego, Codirex jako główna osoba zobowiązana była dłużnikiem celnym, ponieważ była osobą zobowiązaną do wykonania obowiązków wynikających ze stosowania procedury celnej, którą towar ten został objęty w rozumieniu art. 203 ust. 3 tiret czwarte kodeksu celnego.

36. W tym względzie należy zauważyć ze kodeks celny nie określa dokładnie chwili, w której składowanie czasowe zostaje zakończone i rozpoczyna się procedura wspólnotowego tranzytu zewnętrznego [11].

37. W ramach niniejszego sporu podniesione zostały dwa argumenty.

38. Według pierwszego argumentu, podniesionego przez Staatssecretaris przed sądem odsyłającym oraz przez rządy niderlandzki i grecki przed Trybunałem, składowanie czasowe zostaje zakończone w chwili *przyjęcia zgłoszenia celnego* w celu objęcia procedurą celną rozumieniu art. 59 kodeksu celnego. Staatssecretaris i rządy te opierają się w tym względzie na art. 67 kodeksu celnego, stanowiącym, iż datą, którą należy uwzględniać przy stosowaniu wszelkich przepisów regulujących procedurę celną, do której zgłaszane są towary, jest data przyjęcia zgłoszenia przez organy celne.

8 — Pragnę zaznaczyć, iż rzecznik generalny przed Hoge Raad der Nederlanden zasugerował w swej opinii z dnia 30 września 2010 r. sądowi odsyłającemu przekazanie sprawy z powrotem do sądu pierwszej instancji w celu wyjaśnienia okoliczności faktycznych. Należy dodać, iż nie wydaje mi się, aby słuszne było stwierdzenie, że odpowiedzialnością za dług celny wynikająca z błędów mających wpływ na zgłoszenie celne należy obciążyć jedynie operatora portowego, który rozładował towary objęte procedurą „składowania czasowego".

9 — Zobacz podobnie wyrok z dnia 15 lipca 2010 r. w sprawie C-234/09 DSV Road, Zb.Orz. s. I-7333, pkt 23.

10 — Zobacz ww. wyrok w sprawie United Antwerp Maritime Agencies i Seaport Terminal, pkt 38, 39.

11 — Należy natomiast zaznaczyć, że warunki, w jakich zostaje zakończona procedura wspólnotowego tranzytu zewnętrznego, są określone w art. 92 kodeksu celnego.

39. Zgodnie z drugim argumentem, ku któremu wydaje się skłaniać sąd odsyłający i którego broni przed tym sądem Codirex jak też Komisja przed Trybunałem, czasowe składowanie zostaje zakończone w chwili, gdy organy celne udzielają zwolnienia towarów. Na poparcie tego stanowiska strony te odwołują się do art. 73 i art. 74 ust. 2 kodeksu celnego i twierdzą, że udzielenie zwolnienia nie może nastąpić, zanim nie zostaną spełnione warunki objęcia towarów daną procedurą celną. Zdaniem Codirex i Komisji nie można uznać, iż przyjęcie zgłoszenia powoduje zakończenie składowania czasowego, podczas gdy warunki konieczne do objęcia daną procedurą celną nie zostały jeszcze spełnione. W szczególności w przypadku procedury wspólnotowego tranzytu zewnętrznego, w którego przypadku musi zostać złożone zabezpieczenie, zwolnienie nie może nastąpić zanim zabezpieczenie to nie zostanie złożone. Do chwili udzielenia zwolnienia towarów przez organy celne zastosowanie mają przepisy i zasady odpowiedzialności wynikające z wcześniejszego składowania czasowego towarów.

40. Należy zatem kolejno zbadać obie opcje.

B – *W przedmiocie przyjęcia zgłoszenia celnego*

41. Zgadzam się z zaproponowaną przez Komisję wykładnią, wedle której przyjęcie zgłoszenia celnego nie skutkuje objęciem towarów procedurą celną, o jaką wystąpiono. Towary pozostają towarami składowanymi czasowo po tymże przyjęciu.

42. Trybunał przypomniał niedawno, iż jak wynika z art. 4 pkt 17 kodeksu celnego, zgłoszenie celne stanowi czynność, poprzez którą zgłaszający wyraża, w wymaganej formie i w określony sposób, zamiar objęcia towaru określoną procedurą celną [12].

43. Na mocy art. 63 kodeksu celnego organy celne mają obowiązek natychmiastowego przyjęcia zgłoszeń celnych, a zgodnie z art. 67 tegoż kodeksu datą, którą należy uwzględniać przy stosowaniu wszelkich przepisów regulujących procedurę celną, do której zgłaszane są towary, jest data przyjęcia zgłoszenia przez organy celne.

44. Komisja słusznie przypomina, że po przyjęciu zgłoszenia organy celne mogą na mocy art. 68 kodeksu celnego przeprowadzić weryfikację przyjętych przez nie zgłoszeń [13].

45. Istnienie możliwości weryfikacji oznacza, iż po formalnym przyjęciu zgłoszenia może nastąpić podjęcie czynności takich jak przewidziane w art. 71 i 72 kodeksu celnego w celu zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów procedury celnej, którą towary zostaną objęte.

46. W niniejszej sprawie czas, jaki upłynął pomiędzy przyjęciem i zwolnieniem, wykorzystano do nałożenia pieczęci na kontenerze po to, by zapewnić prawidłowe stosowanie art. 72 kodeksu celnego dla celów wspólnotowego tranzytu zewnętrznego.

47. Zważywszy, że zgodnie z art. 68 kodeksu celnego weryfikacja zgłoszenia może zostać przeprowadzona *nawet po jego przyjęciu*, towary muszą pozostawać pod dozorem celnym. Dopóki towary są składowane czasowo, dozór jest zapewniany niezależnie od stosowanej następnie procedury celnej.

48. Należy przypomnieć, że w wyroku w sprawie D. Wandel [14] Trybunał wskazał już, że towary przeznaczone do dopuszczenia do swobodnego obrotu pozostają składowane czasowo do chwili udzielenia zwolnienia. W konsekwencji dług celny powstaje zgodnie z art. 203 kodeksu celnego, jeżeli towary znikają pomiędzy chwilą przyjęcia zgłoszenia celnego a chwilą udzielenia zwolnienia.

12 — Zobacz wyrok z dnia 15 września 2011 r. w sprawie C-138/10 DP grup, Zb.Orz. s. I-8369, pkt 35.

13 — Ibidem pkt 36, 39.

14 — Wyżej wymieniony, pkt 45.

49. Nie należy przyjmować odmiennego rozwiązania dla innych procedur celnych, mimo że różnią się one od zwolnienia udzielanego w celu dopuszczenia do swobodnego obrotu, w zakresie w jakim przewidują utrzymanie dozoru celnego nad towarami po udzieleniu zwolnienia, jak dzieje się to w przypadku wspólnotowego tranzytu zewnętrznego.

C – *W przedmiocie zwolnienia towarów*

50. Zwolnienie towarów może nastąpić dopiero po przyjęciu zgłoszenia celnego.

51. Artykuł 73 kodeksu celnego zezwala organom celnym na udzielenie zwolnienia towarów od chwili, gdy spełnione zostaną warunki objęcia towarów procedurą, o jakiej zastosowanie wystąpiono. Podobna koncepcja znajduje się w definicji zwolnienia towaru zawartej w art. 4 pkt 20 kodeksu celnego, zgodnie z którym oznacza ono czynność podjętą przez organy celne umożliwiającą użycie towarów w celach określonych przez procedurę celną, jaką zostały objęte. Te dwa przepisy maja zastosowanie do wszystkich procedur celnych bez różnicy.

52. Analiza ta jest zgodna z uprawnieniami organów celnych w zakresie przyjmowania zgłoszenia i udzielania zwolnienia towarów. Jakkolwiek organy celne mogą odmówić przyjęcia jedynie z powodu *niespełnienia warunków formalnych* przewidzianych w art. 62 kodeksu celnego [15], to mogą odmówić udzielenia zwolnienia towarów we wszystkich przypadkach, w których warunki materialne objęcia procedurą celną nie zostały jeszcze spełnione.

53. Przykład skorzystania przez organy celne z okresu pomiędzy przyjęciem zgłoszenia i udzieleniem zwolnienia stanowi wezwanie do złożenia zabezpieczenia lub w razie potrzeby podwyższenia już ustanowionego zabezpieczenia. W przypadku niespełnienia tych warunków możliwa jest odmowa zwolnienia.

54. Zasadniczej roli zwolnienia towarów jako rozpoczęcia procedury celnej dowodzi również w przypadku tranzytu okoliczność, że odpowiedzialność osoby składającej zabezpieczenie powstaje w chwili udzielenia zwolnienia w celu tranzytu objętego zabezpieczeniem.

55. W konsekwencji podobnie jak Komisja uważam, iż towary będące przedmiotem postępowania głównego były objęte procedurą wspólnotowego tranzytu zewnętrznego dopiero od chwili ich zwolnienia w dniu 7 listopada 2007 r.

56. Przed przedstawieniem wniosków pragnę powrócić do ww. sprawy D. Wandel.

57. Sprawa ta dotyczyła zgłoszenia towaru niewspólnotowego dla celów dopuszczenia do swobodnego obrotu. W ww. wyroku w sprawie D. Wandel [16] Trybunał stwierdził, iż towar ów otrzymuje status towaru wspólnotowego dopiero od chwili zastosowania środków polityki handlowej, spełnienia wszystkich innych formalności przewidzianych w przypadku przywozu towaru oraz nie tylko zastosowania, lecz również pobrania lub zabezpieczenia należnych zgodnie z prawem należności celnych przywozowych.

15 — Zobacz również art. 77 kodeksu celnego w odniesieniu do zgłoszeń celnych dokonanych zastosowaniem technik elektronicznego przetwarzania danych.

16 — Wyżej wymieniony wyrok, pkt 36.

58. Trybunał wyjaśnił[17] następnie, że choć złożenie zgłoszenia celnego i jego natychmiastowe przyjęcie zgodnie z art. 59 ust. 1 i art. 63 kodeksu celnego niezaprzeczalnie należą do wspomnianych wyżej formalności, to za formalność tego rodzaju należy uznać również nakaz wykonania czynności wskazanych w art. 68 kodeksu celnego, który to przepis daje organom celnym prawo do przeprowadzenia w celu weryfikacji przyjętych zgłoszeń między innymi rewizji towarów z jednoczesnym ewentualnym pobraniem próbek w celu dokonania ich dalszej analizy lub dokładniejszej kontroli.

59. Trybunał stwierdził więc[18], że skoro celem dopuszczenia do swobodnego obrotu jest, zgodnie z art. 79 akapit pierwszy kodeksu celnego nadanie towarowi niewspólnotowemu statusu towaru wspólnotowego, należy uważać, że udzielenie zwolnienia towaru, zdefiniowane w art. 4 pkt 20 kodeksu celnego, stanowi jedną z formalności wymaganych dla prawidłowego dopuszczenia do swobodnego obrotu towaru będącego przedmiotem przywozu.

60. Uważam, że rozumowanie Trybunału może być zastosowane mutatis mutandis w niniejszej sprawie, która dotyczy procedury wspólnotowego tranzytu zewnętrznego: złożenie zgłoszenia celnego i jego natychmiastowe przyjęcie zgodnie z art. 59 ust. 1 i art. 63 kodeksu celnego niepodważalnie należą do formalności wymaganych w celu objęcia towarów procedurą celną wspólnotowego tranzytu zewnętrznego, gdyż zastosowanie rzeczonej procedury jest uzależnione od tychże formalności. Niemniej jednak ta procedura celna nie ma zastosowania poprzez samo przyjęcie zgłoszenia. Dla zastosowania omawianej procedury celnej wymagane jest ponadto udzielenie zezwolenia przez właściwe organy.

61. Towary przedstawione organom celnym i przeznaczone do objęcia procedurą celną muszą być w odniesieniu do tej procedury celnej przedmiotem zgłoszenia celnego, które jest wynikiem dwóch odrębnych, lecz powiązanych czynności[19].

62. Po pierwsze, przyjęcie zgłoszenia stanowi czynność o charakterze automatycznym, ponieważ zgłoszenie – zwykle wysłane drogą elektroniczną – zostaje przyjęte, gdy jest ono kompletne i zawiera wszystkie wymagane informacje.

63. Po drugie, z chwilą zakończenia etapu przyjmowania zgłoszenia udzielenie zwolnienia stanowi czynność, przy której organy celne korzystają z szerszego zakresu uznania. Przyjęcie oznacza bowiem, że organy celne posiadają już podstawowe informacje potrzebne w celu przeprowadzenia w razie potrzeby niezbędnych weryfikacji i, o ile jest to konieczne, ustalenia szczególnych warunków udzielenia zwolnienia.

V – Wnioski

64. Mając na względzie powyższe rozważania, proponuję, aby na przedłożone przez Hoge Raad der Nederlanden pytanie prejudycjalne Trybunał odpowiedział w sposób następujący:

Przeznaczenie celne w rozumieniu art. 50 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem Rady (WE) nr 1791/2006 z dnia 20 listopada 2006 r. zostaje nadane towarom niewspólnotowym mającym status towarów składowanych czasowo i zgłoszonym w celu objęcia procedurą celną wspólnotowego tranzytu zewnętrznego po przyjęciu zgłoszenia i udzieleniu zwolnienia.

17 — Ibidem, pkt 37.

18 — Ibidem, pkt 38.

19 — Zobacz art. 50, 59 kodeksu celnego.